

DEPARTEMENTAAL VERTROUWELIJK
Minister

Bestuurskern
Dir. Wegen en
Verkeersveiligheid
Wegverkeersbeleid
Den Haag

Contactpersoon

Datum
2 juli 2020

Kenmerk
IenW/BSK-2020/

beslisnota

Ruimte voor 7 MIRT uit SSRS en aanvullingen
annotatie BO 9 juli as.

Inleiding

U heeft vorige week de annotatie voor het BO Stikstof van 9 juli ontvangen, waarin aangegeven is dat er op 8 juli een mogelijke nazending zou worden gedaan op de volgende onderwerpen:

- **Het stikstof-registratiesysteem.** Met deze nota wordt u nader geïnformeerd over de beschikbare ruimte uit het stikstofregistratiesysteem (SSRS) voor de drie MIRT-projecten die een reservering hebben gedaan in het systeem. Tijdens het BO Stikstof van 9 juli as. zal de Minister van LNV, bij de mededelingen of rondvraag, kort aandacht schenken aan het gevoerde proces en de uitkomsten van de analyse gedaan door IPO, waarmee ruimte ontstaat voor woningbouw en drie MIRT-projecten. In de toelichting bij deze nota vindt u de spreektekst die hiervoor ambtelijk aangeleverd is ten behoeve van de annotatie aan de Minister van LNV.
- **Wetsvoorstel stikstofreductie en natuurverbetering.** De bespreking in de MCSP op 7 juli jl. (IenW/BSK-2020/127984) geeft geen aanleiding om u een annotatie op dit punt voor het BO Stikstof mee te geven: u kunt tijdens het BO kennis nemen van de toelichting van de minister van LNV. As. vrijdag vindt bespreking plaats in de MR, u ontvangt daarvoor een separate annotatie.
- **Extern salderen:** de annotatie voor M LNV is inmiddels met IenW afgestemd; deze vindt u in de bijlage bij deze nota.

Met oog op de opvolging van het advies van de Commissie Hordijk geldt dat er na de zomer een kabinetsreactie volgt (huidige planning: begin augustus concept-reactie). Tijdens het reces zal deze ambtelijk voorbereid worden. Eveneens wordt ambtelijk, vooruitlopend op de kabinetsreactie, gezien welke communicatiemogelijkheden er vanuit Rijk, IPO/BIJ12 en RIVM al ingezet kunnen worden, om verdere negatieve beeldvorming zoveel als mogelijk te kunnen beperken.

Geadviseerd besluit

U wordt gevraagd:

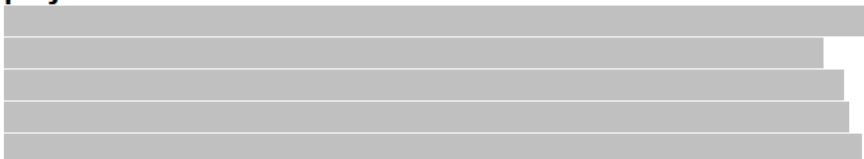
1. Kennis te nemen van de annotatie voor de Minister van LNV ten behoeve van het Bestuurlijk Overleg Stikstof 9 juli as., waarin de rijkslijn met betrekking tot extern salderen wordt geduid. Deze lijn is met IenW afgestemd en geeft de lijn weer zoals IenW beoogt (zie bijlage).
2. kennis te nemen van de uitkomsten van de door IPO uitgevoerde analyse omtrent spanning woningbouw-MIRT binnen het SSRS, waarbij de conclusie is:
 - a. dat er voor Ring Utrecht en A6 geen spanning optreedt en ruimte definitief gereserveerd kan worden;
 - b. voor Knooppunt Hoevelaken een zeer beperkte spanning op drie hexagonen optreedt, waarbij de ruimte met voorrang ingezet kan worden voor het woningbouwproject gezien de restopgave die Hoevelaken reeds heeft voor dit habitatype. De overige reeds gereserveerde ruimte voor Hoevelaken kan definitief gemaakt worden.

Beslistermijn

Heden.

Argumentatie

Context

- Op 30 april jl. is er voor drie van de zeven MIRT-projecten een tijdelijke reservering geplaatst in het SSRS. Het gaat om Ring Utrecht, Knooppunt Hoevelaken en A6 Almere-Lelystad. *De stand van zaken m.b.t. de andere vier projecten staat in de toelichting beschreven; voor deze projecten moet nog worden gezien of en op welk moment een reservering in het SSRS opportuun is.*
- Provincies hebben, mede omdat de ecologische onderbouwing nog niet rond was en veel woningbouwaanvragen incompleet bleken te zijn, in hun Bestuurlijke Commissie afgesproken dat zij nog tot 1 juli jl. de eerste batch woningbouwaanvragen registreren in het systeem.
- Met IPO, BZK en DGS is afgesproken dat op basis van de aanvragen die op 1 juli in het systeem zijn geregistreerd, de analyse wordt uitgevoerd voor wat betreft spanning op ruimte tussen woningbouw en de drie MIRT-projecten die nu geregistreerd zijn.
- **Voor Ring Utrecht en Hoevelaken geldt dat het SSRS per definitie onvoldoende ruimte biedt, waardoor er sprake blijft van een restopgave voor stikstof. Ook de A6 kent een restopgave** in het Naardermeer, maar deze wordt veroorzaakt doordat dit project op dezelfde plekken als Hoevelaken ruimte nodig heeft en ervoor gekozen is om die ruimte aan Hoevelaken beschikbaar te stellen. Dit is ingegeven vanuit de projectplanningen, waarbij Hoevelaken toewerkt naar een TB, terwijl A6 nog voor het OTB zit. Dit is met u besproken in een intern overleg op 10 juni jl. (zie nota IenW/BSK-2020/105874). **In de toelichting bij deze nota wordt ingegaan op de restopgave per project.**
- . Indien bij rechtszaken onverhoopt blijkt dat het SSRS

10 2 g Wob

juridisch geen stand houdt, zijn consequenties voor de planning minder groot als nu op voorhand al compensatieafspraken zijn gemaakt. Er kan dan namelijk snel een (wijzigings-)TB worden vastgesteld. Indien achteraf blijkt dat er sprake is geweest van overcompensatie, kan dit ingezet worden voor andere projecten (bijvoorbeeld via de Natuurbank) of desnoods (als 'wisselgeld') ingezet worden bij de gebiedsgerichte aanpak.

Bevindingen analyse

- Op 7 juli jl. is door IPO de analyse afgerond voor wat betreft de spanning op ruimte tussen woningbouw en MIRT.
- In totaal zijn 73 woningbouwaanvragen ingediend die gezamenlijk optellen tot 18.339 woningen, waaronder 41 woondeals en 14 projecten met meer dan 100 woningen. Volgens het IPO gaat het uitsluitend om concrete woningbouwprojecten die al zodanig gevorderd zijn, dat effecten precies door te rekenen zijn. Het betreft volgens IPO géén bestemmingsplannen.
- **Voor Ring Utrecht en A6 Almere-Lelystad is geen spanning geconstateerd met woningbouw.** Voor Ring Utrecht is daarbij voldoende ruimte aanwezig in het systeem die nodig is om effecten op het betrokken prioritair habitat in de Veluwe te mitigeren. Daarmee wordt een adviesvraag aan de Europese Commissie in het kader van de ADC-toets voorkomen. **De tijdelijke reservering in het SSRS kan voor deze twee projecten definitief gemaakt worden.**
- **Voor Hoevelaken geldt dat er spanning met woningbouw is geconstateerd op drie hexagonen in de Veluwe,** op het habitatype Zandverstuivingen. Het gaat daarbij om een minimale spanning, gezien de ruimtebehoefte van het woningbouwproject minder dan 0,01 mol per hexagoon bedraagt. Voor dit habitatype geldt dat Hoevelaken sowieso meer ruimte nodig heeft dan het systeem biedt: in totaal heeft Hoevelaken voor dit habitatype een tekort aan ruimte op 135 hexagonen.
- Het project bereidt in samenwerking met Ring Utrecht een compensatieopgave voor. De genoemde (minder dan) 0,01 mol op drie hexagonen betreft zo'n minieme bijdrage dat deze wegvalt in de resterende, toch al benodigde compensatieopgave voor het MIRT-project. **Daarmee zijn er vanuit IenW geen bezwaren om die minieme ruimte aan het woningbouwproject toe te kennen en is er geen reden om bestuurlijk overleg te voeren over het verdelingsvraagstuk van deze ruimte. De reservering voor de resterende ruimte voor Hoevelaken kan definitief gemaakt worden.**
- De projecten verkennen de mogelijkheden voor aanvullende maatregelen (extern salderen) en een ADC-toets. De voortgang hierop kan impact hebben op de stuurplanning van de projecten. Zie onder toelichting.
- Met oog op de benodigde compensatieopgave op de Veluwe is RWS in gesprek met Provincie Gelderland, die op dit moment nog weinig bereid lijkt te zijn om mee te werken aan de benodigde compensatieopgave voor Ring en Hoevelaken. Formeel gezien is geen instemming van de provincie nodig, maar Staatsbosbeheer stelt draagvlak bij de provincie als belangrijke voorwaarde voordat tot definitieve afspraken kan worden overgegaan. **Er vindt deze week nog ambtelijk overleg plaats met de provincie Gelderland; indien naar aanleiding hiervan blijkt dat opschaling wenselijk is, wordt u daar z.s.m. over door RWS geïnformeerd.**

Toelichting

Achtergrondinfo restopgave 3 MIRT projecten

Stuurplanning 3 MIRT-projecten

- Ring: TB getekend 1 oktober 2020
- Hoevelaken: TB getekend Q1 2021
- A6 Lelystad: OTB getekend Q4 2020

Restopgave projecten

Voor de benodigde aanvullende maatregelen in de Veluwe, trekken Hoevelaken en Ring Utrecht gezamenlijk op. De zoektocht naar aanvullende mitigerende maatregelen dan wel compensatiemogelijkheden voor het Naardermeer, wordt door Hoevelaken en A6 gezamenlijk uitgevoerd.

Aanvullende ruimte uit SSRS door landbouwmaatregelen?

- De veevoermaatregel is niet inzetbaar voor MIRT, gezien deze maatregel (indien M LNV vasthoudt aan deze maatregel) slechts voor vier maanden aan het systeem wordt toegevoegd en de vervangende maatregel (warme sanering van de veehouderij) niet op elke hectare in Nederland evenveel depositieruimte zal leveren. Daarmee is de veevoermaatregel alleen inzetbaar voor tijdelijke deposities.
- Voor de Veluwe (Ring Utrecht en Hoevelaken) zou de warme sanering varkenshouderij mogelijk aanvullende ruimte kunnen bieden. In welke mate dit behulpzaam is, is onbekend: het is nog onduidelijk op welk moment DG Stikstof de concrete mogelijkheden hiertoe heeft doorgerekend, dan wel op welk moment overeenkomsten gesloten kunnen worden met betrokken ondernemers. De verwachting is dat deze ruimte op zijn vroegst begin 2021 aan het SSRS kan worden toegevoegd.
- De aanvullende ruimte uit de warme sanering zal naar verwachting geen volledige oplossing kunnen bieden: op sommige plekken bedragen de projecteffecten meer dan 15 mol. Het lijkt niet waarschijnlijk dat er vanuit de warme sanering op die specifieke plekken dergelijke ruimte ontstaat.
- Voor het Naardermeer is het onduidelijk of er ruimte uit de landbouwmaatregelen benut kan worden. Bezien vanuit de stuurplanning van A6 (OTB Q4 2020) en Hoevelaken (TB Q1 2021) liggen hier misschien nog mogelijkheden, maar op basis van eerste inschattingen door het RIVM lijkt er in Noord-Holland maar weinig ruimte te ontstaan door de warme sanering.

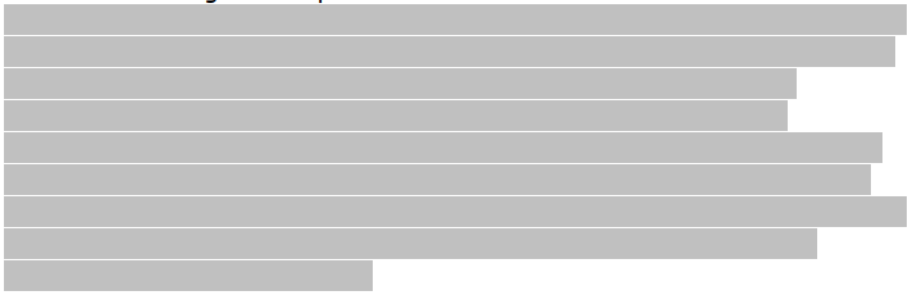
Extern salderen

Voor zowel de opgaven op de Veluwe als het Naardermeer zijn door RWS nog geen geschikte bedrijven gevonden en wordt de zoektocht naar kansrijke mogelijkheden voortgezet. In Gelderland ligt deze verkenning gevoelig: Provincie Gelderland heeft een streep getrokken door extern salderen en al eerder tijdens een BO Stikstof bezwaren tegen de Minister van LNV geuit tegen de verkenning van RWS. Omroep Gelderland heeft hierover persvragen gesteld aan RWS. Ook Provincie Utrecht heeft inmiddels vragen gesteld aan RWS. Rederneerlijn RWS: we verkennen de mogelijkheden, indien tot aankoop overgegaan zou kunnen worden, wordt de provincie geïnformeerd. Dit is in lijn met de afspraken in het BO stikstof van juli 2019, waarin is besproken dat ondanks het opschorten van besluiten op basis van extern salderen, tegelijkertijd intern wel besluiten worden voorbereid.

Bij ontbreken van mogelijkheden tot extern salderen, moet zwaarder geleund worden op de ADC-toets, zie onder kopje 'ADC-toets: compensatie'.

ADC-toets

Compensatie Veluwe

- Rekening houdend met de beschikbare ruimte uit het SSRS, beslaat de compensatieopgave minder dan 9 hectare (voor Ring Utrecht ca 1 ha, voor Hoevelaken ca 8). Met oog op risicobeheersing wordt een bruto-compensatieopgave voorbereid van circa 10-12 hectare (Ring 3 ha, Hoevelaken ca 8 ha). **Advies vanuit DGMO aan RWS is om in het TB uit te gaan van een netto-compensatieopgave, maar als beheersmaatregel vast te houden aan de bruto-compensatieopgave bij de te maken afspraken hierover.**
- De zoekgebieden voor de benodigde compensatie worden door RWS gezocht op rijksgronden in beheer bij Staatsbosbeheer (SBB). De gesprekken met SBB verlopen in principe constructief, maar SBB hecht aan medewerking van de provincie Gelderland.
-
- Er vindt deze week opnieuw ambtelijk overleg plaats tussen RWS en Provincie Gelderland in het licht van de compensatieopgave.

10 2 g Wob

Compensatie Naardermeer

-

buiten scope

Annotatie M LNV ten behoeve van Bestuurlijk Overleg Stikstof 9 juli as.

IenW heeft de DGS verzocht om tijdens het BO stikstof kort stil te staan bij de uitkomsten van de analyse door IPO voor wat betreft de beschikbare ruimte uit het SSRS op dit moment voor woningbouw en MIRT.

Reden daarvoor is dat de drie gedane MIRT-reserveringen volgens de regeling eerst tijdelijk zijn, alvorens deze definitief kunnen worden toegekend. Het systeem zelf maakt geen onderscheid tussen tijdelijk of definitief, dus zal er een momentum gecreëerd moeten worden waarbij gezamenlijk duidelijk wordt dat tijdelijke reserveringen definitief gemaakt zijn. Op die manier voorkomen we dat IenW steeds opnieuw wordt aangesproken op het verdelingsvraagstuk voor MIRT-projecten en woningbouw.

Onderstaand de punten die ambtelijk aan DGS zijn meegegeven ten behoeve van de annotatie voor de Minister van LNV.

- BIJ12 heeft de analyse afgerond voor wat betreft de beschikbare ruimte uit het SSRS voor woningbouw en MIRT. Conform afspraak zijn alle aanvragen tot 1 juli daarin meegenomen.
- Uit die analyse blijkt dat er slechts op 3 hexagonen op de Veluwe sprake is van een minieme spanning tussen één woningbouwproject en één van de MIRT projecten. In overleg met IenW is ervoor gekozen die ruimte met voorrang in te zetten voor het woningbouwproject. Er is dan geen bestuurlijk overleg nodig over het verdelingsvraagstuk.
- Ik juich het toe dat er voor (X aantal, door IPO aan te geven) woningbouwprojecten overgegaan kan worden op ontwerp-vergunningverlening. En dat drie MIRT projecten nu de benodigde zekerheid hebben over de ruimte die voor hen beschikbaar is.
- Ondertussen werken we hard aan de voorbereidingen om meer ruimte aan het systeem toe te kunnen voegen. En wordt er zeer spoedig advies gevraagd aan de Raad van State omtrent een vrijstelling voor de bouwsector.
- In een volgend Bestuurlijk Overleg kunnen we stil staan bij de laatste stand van zaken omtrent het SSRS.

Stand van zaken overige 4 MIRT-projecten

buiten scope

o

[REDACTED]

buiten scope